

Vicenç Torra

HAIKUS ACCIDENTALS DE LA BÒTNIA OCCIDENTAL

natana a bòtnia

©Vicenç Torra.

Primera edició: Juliol, 2022

ISBN: pendent

Col·lecció poesia, n. 1

Umeå, Suècia.

Natana a Bòtnia

www.natana.cat/botnia/

botnia@natana.cat

Vicenç Torra

**HAIKUS ACCIDENTALS
DE LA BÒTNIA OCCIDENTAL**

NOTES

A finals d'abril de l'any 2020 ens vam traslladar a Umeå, capital de la Bòtnia occidental (Västerbotten), al nord de Suècia. Vam arribar-hi des d'Irlanda, quan Europa estava tancada per mor del covid. La ciutat ens va rebre amb el llac de Nydala, que és més gran que el de Banyoles (però amb menys aigua), congelat.

Umeå, situada a la riba del riu Ume prop de la desembocadura al Bàltic, és una ciutat verda a l'estiu i blanca a l'hivern, té uns 100.000 habitants, i està envoltada de llacs. A l'hivern els dies són curts amb neu i fred, i, en canvi, a l'estiu són llargs i sense fosca.

Aquests haikus són, en la seva majoria, del primer any passat a Umeå, de juny de 2020 a juny de 2021.

1.

Syren, un arbust
ens entra per la finestra,
primer pis florit.

2.

De nit, ensopit
escolto els grills a les fosques
un motard, silenci.

3.

En el magatzem
eixarrancada la bossa
plena de foteses.

4.

Tampopo, llecsó
llavor surant en el vent
globus escapat.

5.

Les piques estretes
amaguen el seu espant
curulles de plats.

6.

Observo el capvespre
palplantat a la finestra
i s'aixeca el sol.

7.

Llarg, s'estira molt
fins fer la nit invisible
no hem vist cap estel.

8.

Esclaten els roses
deixen pas als carabasses
surt de nou el sol.

9.

Cinturó d'Orió
Cassiopea, absents encara
ni estel polar, res!

10.

Fràgil com l'escuma
onada de primavera:
flor de cirerer.

11.

Són tantes les coses
que són absents a l'estiu,
els estels a Umeå.

12.

Cau la nit, ha ha,
cau la nit, i no es fa fosc
ha ha, cau la nit.

13.

Lluna desnerida
i cap estel en el cel.
El sol és minvant.

14.

Aigua a la galleda
Au, salsitxes a la brasa.
Foc a la cassola.

15.

En el fons del foc
s'hi troba una estrella blanca
cendra que titil·la.

16.

És Lycsele amunt
on els salmons es destinen.
Intervenció, metge.

17.

És de nit i plou
veiem els núvols, banyats,
l'herba i els camins.

18.

Molt bonic el cel,
plena nit, núvol carbassa.
Demà serà pluja.

19.

Regalima llum
el fanal davant de casa.
Estel fugaç, gota.

20.

El camí banyat.
La filera de fanals
encesos, nit grisa.

21.

Plou de nit a Umeå
Quarts de dues. Surt el sol
rere el cel cobert.

22.

Nit blanca, al llit
llegeixo insomne, la pluja
insonora cau.

23.

Nit d'insomne cruel
tot esperant el veredict,
em regiro al llit.

24.

Despertes del mar
és joia en roba blanca
Nausica fent net.

25.

L'agulla que avança
com el falcó mil·lenari
l'espai intergalàctic.

Banda sonora: Hymn of light, Coeur de Pirate

26.

El riu arrossega
la neu ja desfeta al mar.
És estiu, calor.

27.

Palinur, la mar,
t'espera l'amarg destí
de caure a l'aigua.

28.

L'esperit vol veure't
però el cos també en té
de ganes salvatges.

29.

S'està fent de dia
però ja s'endarrereix
aquest sol tan nostre.

30.

Quan l'estiu s'acabi,
en despertar-nos de nit
veurem les estrelles.

31.

És la xiscladissa
dels nostres ocells insomnes
qui et manté despert?

32.

Un, dos, tres, són cinc
n'afegeixo dos, són set
i tenim un haiku.

33.

Marxem ja! Adéu
Només la roba d'estiu
queda fent vacances.

34.

El mar és ben blau
el sentiment de tardor
és encara absent.

35.

Hem canviat el mar
per un parc amb tobogan.
S'ha acabat l'estiu.

36.

Sí, ens bufa el vent
i el sol ens escalfa poc
afeblits per l'estiu.

37.

Sol, el gronxador
es gronxarà tot l'estiu
sense nens, al parc.

38.

Quina il·lusió, vent,
retrobar objectes, fred,
a casa! Tardor!

39.

Anem a l'escola,
escola nova, de broma,
fem adaptació.

40.

Ja podem entrar,
la classe és una festa,
on són els meus globus?

41.

Ens obren la porta.
Deixem enrere l'estiu,
comença l'escola.

42.

L'autobús del pati
és per jugar, viatjar,
ens durà ben lluny.

43.

Em fa mal la panxa,
quina emoció, és l'escola
la del pati gran.

44.

Sempre hi ha un dia,
per tu, el primer de tot,
un per estrenar.

45.

És l'estora verda
la que t'amaga els tresors,
un rebost de nabius.

46.

Encenem els llums.
Ja és de nit cada vespre.
Els cels plens d'estels.

47.

Fou la primavera,
creà les flors que decauen,
tardor que comença.

48.

Comença l'escola,
extraescolars, dies plens
de matí a vespre.

49.

Caus a la piscina:
peix, peix, pop; llargues braçades,
nedes com un peix.

50.

L'estora és groga,
les fulles de roig encès,
cel gris, pluja fina.

51.

Els núvols cobreixen
la terra que ha d'hivernar
Arbres fent badalls.

52.

Vitralls de colors,
l'arbreda, verds, rojos, grocs
el riu l'enmiralla.

53.

Boira irlandesa
que ens fa dels arbres fantasmes,
que humiteja el cel.

54.

S'acosta un vaixell
amb un pal major ben alt.
Fals. Ombra en la boira.

55.

Quan dansen les bruixes
tinc els ulls coberts de boira
sols en sento el crit.

56.

Tres dies de Lleida,
que ens hem emportat a Umeå
humida i boirosa.

57.

La boira espessa
segueix amagant el cel
blau, minvant d'hivern.

58.

Tardor, darreries
una flor de llecsó, sola,
esperem la neu.

59.

Núvol atrapat
en el canyissar del llac.
S'ha després del cel.

60.

Ei! on és la neu?
Com farem ninots si en falta,
si la neu no pren?

61.

Dibuixem un cotxe
a l'arena del sorral,
com Miró a la platja.

62.

La neu ja és aquí.
Ninot, nas de pastanaga,
amb barret vermell.

63.

Neva avui també
i un exèrcit de ninots
ja s'aixeca al pati.

64.

Disrupció, no n'és
de covid; només són mocs,
refem tots els plans.

65.

No hi ha hagut escola
ets plena de mocs, el nas
raja i fem ninots.

66.

El dia s'escurça
sota els núvols, neu i fred
rellisquen, per terra.

67.

Per mor del covid
esperin els fills defora.
Som ninots de neu.

68.

Tinc records ficticis
de versos que mai no he escrit
i si oblidat.

69.

Nit d'estels. Aurora
que tentineges pel cel.
El llac t'és mirall.

70.

Avui, canvi d'hora
surt el sol a dins el llit.
Núvols de colors.

71.

Passa un trenet
de color carabassa
quan ve el sol.

72.

Si hi hagués queda
ens tancarien el cel.
Ni estels ni aurora.

73.

Viatgem al sud
és un retorn al passat:
altra cop tardor.

74.

Vestida de llums
apareix en el camí
en la nit més negra.

75.

El vestit s'acosta,
llum de Nadal. Un anunci,
dama encadenada.

76.

Tots Sants. Dins de l'aigua.
Les cames cremen de fred.
Mar freda. El Bàltic.

77.

La fulla que cau,
acarabassada, groga.
Color de tardor.

78.

La tardor esventra
l'estiu, i en fa dels colors
un arc de cel grocs.

79.

A les cinc és fosc.
Tancats a casa. Suzanne,
amb Leonard Cohen.

80.

Vilaweb informa:
brigada detenidora
altra cop activa.

81.

Panellets. Tots Sants.
Teranyines. Halloween.
Irlanda a Suècia.

82.

La boira s'escampa
en la rada que s'emmarca
d'arbres de tardor.

83.

Heu vist els estralls
de la pluja aquesta nit?
Els camps vessen aigua.

84.

La pluja suau
es torna un diluvi. Cauen
els arbres pel vent.

85.

Els bells arbres grocs
mirats de prop són amb fulles
ben tacades negres.

86.

Les hortènsies blaves
des del peu de la finestra
saluden passants.

87.

No neva ni plou.
Tinc sort. Espero pel virus
la filla, al ras.

88.

Si som quatre a casa,
com és que a la pica s'alcen
castells de culleres?

89.

A les quatre fosc
i la negra nit s'escampa
pels racons de la casa.

90.

Avui toca piscina
en piscines paral·leles.
Som al natatòrium.

91.

Caus a dins de l'aigua
quan escales la paret
sense mosquetons.

92.

Com un peix escàpol
em fuges a cada intent,
se'ns endú el corrent.

93.

Quan prems la maneta
del molinet de cafè
els grans ja s'estressen.

94.

El temps de les flors
que floreixen en la neu
ha arribat de nou

95.

El llac és glaçat.
Els patinadors dibuixen
figures d'argent.

96.

La foscor nocturna
embolcalla les tristeses
i amaga les llàgrimes.

97.

Podia haver estat
un temps fructífer i clar,
de formes diverses.

98.

Han desennevat.
L'inflador de bicicletes,
és imprescindible.

99.

Camineu, neu verge.
Enfonsats fins els genolls
arribem al mar.

100.

Camps de purpurina
i el cel brillant en la nit
ben ennuvolada.

101.

S'acumulen pàgines
d'aquest diari maldestre
plenes de gargots

102.

Han llevat la neu.
Ara sembla una autopista
el caminó estret.

103.

El dia s'allarga
i les ombres s'escurcen
el fred s'arrauleix.

104.

No! no tudeu l'aigua.
S'escola el riu per l'aixeta
en un dir amèn.

105.

Mascaretes roges,
és Nadal a Sabadell,
gernació als carrers.

106.

Pengeu els domassos
en finestres i balcons
que els tres reis ja arriben.

107.

Desfilen poetes
i pintors que ratllen fulls
i esmolen pinzells.

108.

Forés, l'art en casa
i l'escultura i el quadre,
de cossos en blau.

109.

He passat, el pas
gravat en la neu perpètua,
llegirem els signes.

110.

Tornarà a nevar
per cobrir pixats de cans.
La bellesa efímera.

111.

Fins els gronxadors,
i de neu, fins els genolls.
Són passos perennes.

112.

Uns, neu als genolls,
hi enforinyen els peus,
altres fins el cul.

113.

Quan la neu es fongui,
tot de tresors i pixats
sota les aigües.

114.

Tresors i pixats,
bicicletes en la neu
bancs i barbacoes.

115.

Les noves paraules
amb les ferides de sempre
quan surten les flors.

116.

La neu es desglança
ensumem de nou la terra,
humitat, olors.

117.

Tresors descoberts,
a poc a poc s'enretira
la neu de l'hivern.

118.

Capes blanques, neu,
als racons. No en fem esment
pendents de les flors.

119.

Reunions de pandèmia
encarcarats els músculs
davant la pantalla.

120.

Des que surt el sol
s'encavalquen les reunions
fins que es pon al vespre.

121.

Qui tingués la lluna
per passejar-hi una estona.
Un vol sense virus.

122.

Avui toca piscina.
Ens han anul·lat les dutxes
i ens canviem al bar.

123.

El virus fa estralls
cinc aneguets a les dutxes
cinc nens i cinc pares.

124.

La dent es desprèn.
És avui que fas set anys?
Tot és una broma.

125.

Mata el drac, Sant Jordi,
fes-ne dels virus un mar
de roses vermelles.

126.

Avui fas anys, cinc.
Esmorzar al llit, regals.
Pastís amb espelmes.

127.

Malgrat la covid
hem fet una festa al pati
avantatges suecs.

128.

Neva, quan vas nàixer,
de la finestra estant
veia la neu caure.

129.

El redol de l'arbre.
S'ha fos la neu, ni un bri.
Un espai de vida.

130.

Se'ns ha fos l'abril.
Però la neu és perenne.
Encendrem el foc.

131.

La nit de Valborg.
El foc ens fondrà la neu
i apagarà el cel.

132.

You Tube sona prest.
Pour taire ses pleurs. S'alça el dia,
rebrego l'ahir.

133.

Fa dies marxaren
les estrelles de vacances.
Tornem el setembre.

134.

Els lletsons floreixen
omplen de groc tot el pati.
De cop tot són flors.

135.

Entrada la nit
els núvols són carabasses.
Cel mancat d'estels.

136.

Un batxillerat,
i en són tres, en falten dos
i tindrem repoker.

137.

Selectivitat,
ara també l'hem passada.
Disset anys d'escola.

138.

Quan arriba el dia
de la primera vacuna
sol, com d'esperança.

139.

Mal de cap terrible
que serà? De la vacuna?
O de tant de zoom?

140.

La terra s'escalfa.
No hem vist mai tant gruix de neu.
Flors, el mes de juny.

141.

Tant s'allarga el dia!
S'abracen vespre i matí,
els estels s'eclipsen.

142.

Esclat de claror
que tot i la pluja sura:
boirina de nit.

143.

Una tesi online,
esbandits cinc anys de feina
en una trista pantalla.

144.

No hem perdut ningú
en la disbauxa de mort,
fat que s'arrossega

145.

La covid no pogué
però l'Alzheimer se t'emportà
en temps dins l'oblit.

146.

Abraça'm ben fort,
notar el teu pes sobre meu i
que es plegui l'escorça.

147.

Hem fet barbacoes
i pres salsitxes veganes
a sol i serena.

148.

Se sent la foscor
com s'arrossega ben lluny.
Ens deixa la nit.

149.

Pel virus, un test.
La professora malalta
ens quedem a casa.

150.

Ens quedem a casa,
de nou, ens quedem a casa,
i, encara, a casa.

151.

Retorna l'estiu,
fa una volta la roda,
recomença el temps.

152.

El syren floreix
quan passeja el sol insomne,
Sant Joan s'acosta.

NEU

He vist encara
un bosquet cobert de neu
m'ha fet il·lusió
saber que eres aquí, i
retrobar-te encara,
amant de totes les nits,
de mirada freda,
abans que, au migratòria,
partesques al nord.

Deixes el jaç rebregat,
la flassada blanca
cau als peus, agrumollada.
La terra es desperta,
un bri verd, una flor.

Aquí i allà encara
les peces de roba blanca.
Quan el mar esclata
de colors, d'arreu, s'esvaneixen.

Umeå, 21 d'abril de 2021
